

MATEMATIKOS VADOVĖLIO RANKRAŠČIO VERTINIMO IŠVADOS

I. INFORMACIJA APIE VADOVĖLIO RANKRAŠTĮ.

Viktorija Sičiūnienė, Angelė Bieliauskaitė, Lina Butkevičienė, Rasa Butkevičienė, Irm Gecevičiūtė, Regina Radavičienė, Sigita Žuklijienė. „Matematika 8“. „Šok“ serijos matematiko vadovėlis 8 klasei. Leidykla „Šviesa“ 2011. Pirmoji knyga (131psl.), antroji knyga (136psl.).

II. BENDRAS VADOVĖLIO RANKRAŠČIO APIBŪDINIMAS.

„Šok“ serijos matematikos vadovėlis 8 klasei, sudarytas iš dviejų knygų – tęstinė mokymo priemonė. Autorės jau yra parengusios ir išleidusios matematikos vadovėlius 5, 6 ir 7 klasei, kurie buvo gerai įvertinti ekspertų ir matematikos mokytojų – praktikų. Ekspertiniam vertinimui pateikto 8 klasės matematikos vadovėlio turinyje, metodinėje sąrangoje nesunku išvelgti dalykinį bei metodinį tęstinumą. Pateikdamos aštuntos klasės mokiniams skirtą mokymo(si) medžiagą, vadovėlio autorės siekia sudaryti mokiniams galimybes toliau plėtoti žemesnėse klasėse įgytas bendrąsias ir specialiąsias dalyko kompetencijas bei ugdyti naujas. Recenzuojamas vadovėlis atitinka visus vadovėliams keliamus reikalavimus, yra suderintas su Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis (2007) (toliau – Bendrosios programos), mokomoji medžiaga parengta tinkamai, padeda formuoti moksleivio bendrosioms ir specialiosioms matematinėms kompetencijoms. Kadangi vadovėlio rankraštis dar redaguojamas, todėl pasitaiko įvairių neesminių klaidų. Tačiau jos bus pašalintos redaguojant rankraštį.

III. VADOVĖLIO RANKRAŠČIO TURINIO VERTINIMO ASPEKTAI.

Ekspertiniam vertinimui pateikto vadovėlio turinys apima visas Bendrojoje matematikos programoje nurodytas matematikos sritis.

Šioje mokymo(si) priemonėje matematiniai klausimai pateikiami mokiniams gerai suprantamame, dažnai juos supančiame gyvenimiškame kontekste, tokiu būdu mokiniams yra sudaromos sąlygos ugdyti dalykinius matematinius gebėjimus, vertybines nuostatas, nusiteikimą mokytis matematikos. Pateikta vaizdinė ir tekstinė informacija ugdo Bendrosiose programose nurodytus bendruosius gebėjimus: matematinį komunikavimą, matematinį mąstymą, problemų sprendimą, mokėjimą mokytis matematikos ir domėjimąsi matematika.

Vadovėlyje pateikiama atskirų matematikos sričių medžiaga iš esmės atitinka Bendrosiose matematikos programose apibrėžtoms turinio apimtims.

Mokinių žinias ir gebėjimus siekiama formuoti nuosekliai pradedant nuo paprasto pereinant prie sudėtingesnių atvejų, nauja mokymosi medžiaga siejama su anksčiau įgytomis matematikos

ir kitų dalykų žiniomis ir gebėjimais, apibendrinama, kartojama skyrių pabaigoje pateikiamuose skyreliuose.

Pateiktoje vaizdinėje ir tekstinėje informacijoje išlaikomas prieinamumo principas: atsižvelgiama į mokinių amžių, ankstesnį pasirengimą, mokymosi stilių, specialiuosius ugdymosi poreikius. Užduotys leidžia dirbti 3 lygiais, tai daroma sistemingai. Pateikiama medžiaga pritaikyta socialinei, asmeninei kompetencijoms ugdyti, sudaro sąlygas mokiniams socializuotis ir patirti sėkmę. Siūloma įvairių rūšių užduočių individualiai veiklai, taip pat darbui poromis, trijulėmis, grupėmis.

Vadovėlio žodinis tekstas yra tikslus, logiškas. Kalba aiški, neperkrauta žodžiais, kalbos stilius, sudėtingumas atitinka šio amžiaus grupės mokinių ypatumus. Piktogramoje „Žodžių bankas“ pateikiamos naujos arba pamokoje kartojamos sąvokos, vadovėlio gale pateikiamas žodynėlis.

Vadovėlis turi aiškia, loginę sistemą. Jame kartojasi piktogramos, skyrių ir skyrelių vieninga struktūra. Kiekvieno skyriaus pabaigoje vaizdinė ir tekstinė medžiaga susisteminta skyrelyje „Pakartokime“, skyrelyje „Kartojimo užduotys“ pateikiamos 3 lygių užduotys. Kiekvieno skyriaus gale galėtų būti skyrelis, skirtas įvairių matematikos užduočių kartojimui, pasiruošimui dirbti su sekančio skyriaus medžiaga.

Vadovėlyje pateikiamoje tekstinėje ir vaizdinėje informacijoje nepastebėta dalykinių klaidų ar netikslumų, visos sąvokos, dėsniai, teorijos pristatomos tiksliai ir aiškiai. Tikslingai derinama tekstinė ir vaizdinė informacija.

Tekstinė informacija pateikiama įvairiuose mokiniui patraukliuose, pažįstamuose kontekstuose, kurie turėtų skatinti mokinių norą pažinti ir mokytis ne tik matematikos, bet ir kitų dalykų, išvelgti matematikos taikymo galimybes, siekti įprasmingi matematikos praktinę naudą realiose gyvenimo situacijose. Mokiniai skatinami naudotis ir jiems pateikiama medžiaga iš įvairių informacijos šaltinių, nuorodos į informacijos šaltinius.

Vienai pamokai skiriamos viena arba dvi atlankos. Jose naudojamos žinomos piktogramos, kurios padeda geriau suprasti ir atlikti darbą. Sudaromos sąlygos mokiniams ugdytis mokymosi mokytis kompetencijai. Kiekvienai pamokai suformuluoti konkretūs mokymosi uždaviniai, nurodoma specifinių, sudėtingesnių vadovėlio užduočių atlikimo eigos arba darbo būdų aprašai etapais, kurie pravers ir per kitų mokomųjų dalykų pamokas („Kaip rengti projektą“ (I dalyje), „Kaip atlikti statistinį tyrimą“ (II dalyje)). Pateikiamos veiklos ir užduotys skatina mokinius pamokoje kritiškai mąstyti, spręsti problemas, diskutuoti, kūrybiškai dirbti.

Tekstinėje ir vaizdinėje informacijoje nėra tekstų neatitinkančių lygių galimybių principo.

Vadovėlyje pateikiamos įsivertinimo ir grįžtamojo ryšio apie savo pasiekimus galimybės: pateikiami atsakymai, tipinių užduočių teisingo atlikimo pavyzdžiai, siūloma analizuoti, aptarti uždavinių sprendimus ir atsakymus su draugais. Pasitikrinti savo žinias ir gebėjimus mokiniams turėtų padėti ir kartojimo skyreliai, kuriuose trumpai pasitelkiant konkrečius pavyzdžius primenami svarbiausi nagrinėti klausimai.

Išvada: vadovėlis atitinka pagrindinius reikalavimus, nurodytus Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo 5 punkte.

Tai yra:

- Vadovėlis skirtas konkrečiai klasei (8 klasei). (5.1. reikalavimas).
- Vadovėlis turi mokytis tinkamą metodinę sąrangą (medžiagą matematikos bendrosiose programose apibrėžtam ugdymo turiniui perteikti, užduotis žinioms ir gebėjimams įgyti, priemones pažangai ir pasiekimams įsivertinti). (5.2. reikalavimas).
- Vadovėlis atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ir įsitikinimų atžvilgiu. (5.3. reikalavimas).

Vadovėlis yra palyginti šiuolaikiškas, sudaro galimybes ugdyti mokinių kritinio mąstymo, problemų sprendimo, kūrybiškumo gebėjimus. Jo ypač laukia tie mokytojai, kurie mokinius moko iš tos pačios serijos vadovėlių „Formulė 5“, „Formulė 6“ ir „Matematika 7“.

Recenzento vardas ir pavardė:

Violeta Zajankauskienė

Data: 2010 11 29